

Dr. ZDENKO SEGETLIJA, Ekonomski fakultet Osijek

BABAN, LJUBOMIR I DRUGI: Primjena metodologije znanstvenog istraživanja, Ekonomski fakultet Osijek, Osijek 1993, str. 252.

Koncem 1993. godine iz tiska je izašla knjiga grupe autora s Ekonomskog fakulteta iz Osijeka pod nazivom "Primjena metodologije znanstvenog istraživanja". S obzirom na ovakav pristup znanstvenoistraživačkom radu odmah je pobudila velik interes ne samo na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, nego i na drugim fakultetima u Republici Hrvatskoj.

Prvi navedeni autor, prof. dr. sc. Ljubomir Baban poznati je dugogodišnji voditelj velikoga gospodarskog sustava, a i poznati znanstvenik u čijem su opusu i radovi iz metodologije znanstvenoistraživačkoga rada. Pisao ih je, pored ostalog, i zbog potreba postdiplomanaata osječkog Ekonomskog fakulteta kojima je bio profesor. Stoga i ne začuđuje što je okupio još tri autora i zajedno s njima pokušao pridonijeti boljem snalaženju studenata i postdiplomanaata u pisanju njihovih radova.

Na to ukazuje i posveta knjige ("svoj hrvatskoj mladeži, sadašnjem i budućem znanstvenom podmlatku i mladim znanstvenicima koji za ovu zemlju život znače").

Izdavač knjige je Ekonomski fakultet Osijek, a u knjizi su navedeni i donatori, njih dvanaest, kojima se autori i Ekonomski fakultet posebno zahvaljuju.

Knjiga "Primjena metodologije znanstvenog istraživanja" označena je kao udžbenik i namijenjena svim istraživačima, a posebno onima koji se žele baviti znanstvenim istraživanjima. Zbog toga je ona istodobno i priručnik koji je potreban kako studentima tako i postdiplomantima, doktorantima i istraživačima u znanstvenim institucijama, poduzećima, bankama i sl. Naime, kako uvodno ističu autori, njihov zadatak nije bio pisanje niti opće niti posebne metodologije istraživanja nego "tehnologije primjene znanstvenih metoda istraživanja".

Tako postavljeni zadatak autori su u potpunosti ispunili i podarili nam knjigu koja će svakako popuniti prazninu u domaćoj literaturi ovakve vrste, jer se na jednome mjestu, na vrlo jednostavan, pregledan i razumljiv način izlaže gradivo koje je potrebno savladati da bi se moglo pristupiti pisanju stručnih i znanstvenih radova. Naime, u literaturi postoji obilje djela opće metodologije znanstvenoga istraživanja i metodologije za pojedina specifična područja istraživanja, ali nema ovakvih udžbenika.

Autori ove vrijedne knjige su: prof. dr. sc. Ljubomir Baban, prof. dr. sc. Srećko Jelinić, dr. sc. Maja Lamza Maronić i mr. sc. Kata Ivić.

Svi su oni djelatnici Ekonomskog fakulteta iz Osijeka. Kao dugogodišnji pedagoški i gospodarski djelatnici oni su uočili potrebu jednoga takvog priručnika, jer su znanja o primjeni metoda istraživanja nedostatna. Stoga su u svome predgovoru posebno i naznačili da je cilj knjige "da nauče sve one koji se žele baviti znanstvenim istraživanjem i koji se bave istraživanjem, bilo u znanstvenim institucijama bilo u praktičnom životu". To je i razlog što su svome zajedničkom radu i dali podnaslov "propedeutika".

Knjigu su recenzirali prof. dr. sc. Fedor Rocco, dr. sc. Helena Pavić i prof. dr. sc. Marcel Meler.

Udžbenik se sastoji od 252 stranice, među kojima je dano 14 tablica, 22 slike, bibliografija (str. 235 - 249), kazalo autora, kazalo pojmova i tri priloga klasifikacija znanosti i znanstvenih disciplina.

Knjiga se sastoji iz više poglavlja; no u formalnom smislu radi se, zapravo, o četiri dijela koja se i odnose na četiri navedena autora.

Prof. dr. sc. Ljubomir Baban (str. 1-117) napisao je poglavlja: Znanost i znanstveno istraživanje, Metodologija znanstvenog istraživanja, Proces znanstvenog istraživanja, Međuovisnosti u procesu istraživanja, Klasifi-

kacija i poimanje pisanih radova, Dispozicija rada, Obrada dijelova rada, Rukopis, Objavljivanje rukopisa, Znanstvena kritika rada, Prikaz objavljenog rada.

Dr. sc. Maja Lamza - Maronić (str. 119 - 144.) napisala je sljedeće sadržaje: Informacija, Podjela i konfiguracija osobnih računala, Evolucija osobnih računala.

Mr. sc. Kata Ivić (str. 145 - 201) obradila je poglavlja: Izvori informacija, Knjižnice i informacijski centri, Obrada informacija (bibliografska), Baze podataka.

Prof. dr. sc. Srećko Jelinić (str. 203 - 234) napisao je poglavlja: Znanstvenoistraživačka djelatnost - pravni aspekti, autorsko pravo i znanstvena djela.

Navedena poglavlja upućuju na interdisciplinarnost priručnika, što mu daje i posebnu kvalitetu. Naime, primjena metodologije znanstvenog istraživanja obrađena je s općeg, šireg gledišta (prof. dr. sc. Ljubomir Baban), s gledišta razvoja informacijskih znanosti (dr. sc. Lamza - Maronić), s gledišta izvora i pronalaženja informacija, te bibliografske obrade (mr. sc. Kata Ivić) i s pravnih gledišta (prof. dr. Srećko Jelinić). Stoga priručnik predstavlja dobro osmišljenu kompoziciju obrade najbitnijih problema s kojima se sreću istraživači u svome praktičnom djelovanju.

Kada se radi o djelu ovakve vrste, svi prigovori su dobrodošli, jer je jasno da ono treba odgovoriti na mnoga pitanja. Stoga bi se i u ovome slučaju moglo postaviti pitanje aktualnosti pojedinih obrađenih dijelova građe s obzirom na znanja koja već posjeduju studenti i istraživači.

Prigovori ovakve vrste, svakako, ne umanjuju vrijednost ovoga korisnog djela. Oni samo ukazuju na brzi tehnološki razvoj, koji ima posebno značenje i u primjeni metodologije znanstvenog istraživanja, te mogu biti poticaj autorima da u drugom izdanju aktualiziraju pojedina pitanja u tome smislu.

Vrijednost i korisnost ovoga djela potvrđuje i podatak, da je ono prodano za nepunu godinu dana. Stoga će ta činjenica, kao i novi uvjeti za bavljenje znanstvenoistraživačkim radom u Republici Hrvatskoj, autorima dati snažne poticaje za pripremu drugoga izdanja, a izdavaču i donatorima potvrditi korisnost njihovih uloženi sredstava.